

EHSV info

Evropský hospodářský a sociální výbor

Most mezi Evropou a organizovanou občanskou společností

leden 2020 | CS

Pohled z místní perspektivy, část druhá: Je evropská občanská iniciativa nástrojem demokracie?

▫ Váš prohlížeč nepodporuje zvuk.

U příležitosti oslav 10. výročí Lisabonské smlouvy diskutujeme o tom, zda lze evropskou občanskou iniciativu považovat za úspěch demokracie. S námi tu jsou **Pablo Sanchez**, jeden z těch, kteří jako první úspěšně prosadili evropskou občanskou iniciativu nazvanou „*Right2Water*“ (Právo na vodu), dále člen EHSV **Antonio Longo**, který vysvětlí, jakým způsobem EHSV v uplynulých letech napomohl ke zjednodušení a větší transparentnosti evropských občanských iniciativ, a prof. **Alberto Alemanno**, jenž popíše problematické body evropské občanské iniciativy a navrhne zásadní přepracování zapojení občanů v rámci EU. (dm)

Dostupné jazyky:

bg cs da de el en es et fi fr hr hu it lt lv mt nl pl pt ro sk sl sv

Úvodník

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

bylo to selhání na celé čáře. Konference COP25 ukázala jen vlašné odhodlání zmírnit klimatickou změnu, přizpůsobit se této změně a financovat řešení klimatické krize. Byla tím promarněna významná příležitost, aby se pokročilo v otázce souboru pravidel pro Pařížskou dohodu o snižování emisí.

Očekávalo se, že madridská jednání vyšlou jasný signál, že vlády jsou ochotny zdvojnásobit své úsilí o řešení krizové situace v oblasti klimatu. Navzdory poplašným signálům z vědeckých kruhů a každodenním protestům milionů mladých lidí po celém světě zablokovali hlavní producenti skleníkových plynů pokrok v rozhovorech na úrovni OSN.

Hlasy našich dětí volající po razantních opatřeních v oblasti klimatu nebyly vyslyšeny. Zklamání je značné, ale nesmíme se vzdát: Evropa se musí ujmout vedení a stát se průkopníkem opatření v oblasti klimatu a udržitelného rozvoje.

EHSV se důrazně vyslovil pro účinné a efektivní provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a Pařížské dohody, v nichž se řeší současně hospodářské, sociální a environmentální výzvy. Náš příspěvek k summitu v Sibiu i náš poslední příspěvek k pracovnímu programu nové Komise hovoří naprosto jasně: udržitelný rozvoj musí být v

příštím desetiletí vrcholnou prioritou EU.

Delegace EHSV pod vedením Petera Schmidta, předsedy Střediska pro sledování udržitelného rozvoje, svou účastí na konferenci COP25 opětovně potvrdila závazek evropské občanské společnosti týkající se udržitelné agendy.

Evropská unie neochvějně směřuje ke klimatické neutralitě. Zelená dohoda pro Evropu svědčí o jasné změně politické a institucionální atmosféry a jsme svědky toho, že je vyvíjen společný tlak na provádění Agendy 2030. Teď musíme své ambice přeměnit v akci.

My v EHSV jsme přesvědčeni o tom, že jádrem Zelené dohody pro Evropu by měla být solidarita. Naší novou strategií udržitelného růstu by proto měla být Zelená a sociální dohoda, v níž půjde především o dobré životní podmínky občanů a která zajistí, že nikdo nebude opomenut. Zásadní význam pro úspěch Zelené dohody má ambice Komise vytvořit řádný **Fond pro spravedlivou transformaci**, jenž by měl v příštích sedmi letech zmobilizovat 100 miliard EUR.

Za tímto cílem stojí všechny evropské orgány – Evropský parlament, Rada i Komise, stejně jako sociální partneři (EKOS a BusinessEurope) a organizace občanské společnosti.

Průzkum Eurobarometru i poslední evropské volby ukázaly, že veřejnost podporuje odvážná opatření v oblasti klimatu: 93 % Evropanů se domnívá, že je změna klimatu „závažným problémem“. Oproti poslednímu průzkumu Eurobarometr z roku 2017 se změna klimatu dostala před mezinárodní terorismus a je nyní považována za druhou nejzávažnější hrozbu, jíž dnešní svět čelí, a to po chudobě, hladu a nedostatku pitné vody.

Jednoznačně se jedná o klíčový moment. Naše rozhodování a politiky se musí řídit ucelenou a jasnou vizí, jak do roku 2050 dosáhnout klimatické neutrality.

Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 je správnou cestou, protože přináší výhody všem: zaměstnavatelům, jejichž konkurenceschopnost bude záviset na schopnosti být v jejich odvětví lídrem v oblasti udržitelnosti, odborům, protože tato agenda je nejlepší pojistkou proti sociální nerovnosti, i občanské společnosti, bude-li řádně zapojena do mechanismů správy nové Zelené dohody.

Evropa míří správným směrem, neboť stanoví takovou strategii růstu EU, která umožní fungování ekonomiky bez poškozování naší planety a ve prospěch Evropanů.

K naplnění konečného cíle, tedy dosáhnout do roku 2050 uhlíkové neutrality Evropy a stát se tak celosvětovým lídrem v oblasti udržitelného rozvoje, však před sebou máme ještě velmi dlouhou cestu.

Tlačí nás čas. Máme veškeré potřebné prostředky, technologie, vědecké poznatky a kapitál, abychom mohli klimatickou neutralitu uskutečnit. Musíme se proto vydat na cestu a nesmíme ztrácet čas.

EHSV vyzývá k tomu, aby byla co nejrychleji připravena a realizována celounijní, zastřešující a dlouhodobé strategie udržitelného rozvoje doplněná o komplexní prováděcí plán, a do roku 2030 tak byly dosaženy cíle udržitelného rozvoje.

Budeme i nadále usilovat o provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030, protože to je jediná cesta vpřed – pro nás i pro budoucí generace!

Luca Jahier,

předseda EHSV

Stručně

Chorvatské předsednictví: mnoho nových začátků a záměr posílit Evropu

1. ledna 2020 se Chorvatsko vůbec poprvé od svého vstupu do EU v roce 2013 ujalo předsednictví Rady Evropské unie.

Pro svůj debut na evropské scéně by si sotva mohlo vybrat napínavější okamžik.

Jeho předsednictví přichází v době, kdy začíná nový institucionální cyklus EU a funkce se ujala nová Komise pod vedením Ursuly von der Leyen. Navíc bude Chorvatsko bude stát v čele EU také během závěrečné fáze brexitu, neboť Spojené království je rozhodnuto vystoupit z Unie již po prvních třiceti dnech chorvatského předsednictví.

Evropa se zároveň potýká s celou řadou naléhavých problémů počínaje drsným procitnutím v souvislosti s nárůstem negativních dopadů změny klimatu a bezbřehým šířením populismu až po prohlubující se hospodářské a sociální rozdíly mezi jednotlivými členskými státy, které by mohly otřást samotnými základy evropského projektu.

Chorvatsko proto oznámilo, že bude usilovat o posílení Unie, a pro své předsednictví si zvolilo motto „**Silná Evropa ve světě výzev**“. Jeho program spočívá na čtyřech pilířích podporujících silnou a prosperující Evropu založenou na společných hodnotách:

- Evropa, která se rozvíjí,
- Evropa, která spojuje,
- Evropa, která chrání,
- a vlivná Evropa.

EHSV je odhodlán přispět k práci nejmladšího členského státu EU a zajistit, aby byl během chorvatského předsednictví slyšet hlas evropské občanské společnosti. Na žádost chorvatského předsednictví připraví stanoviska, jež budou odrážet názory občanské společnosti zejména na tato témata:

- financování přechodu na nízkouhlíkové hospodářství a výzvy spojené s financováním opatření v oblasti přizpůsobování se změně klimatu,
- demografické výzvy v EU s ohledem na hospodářské a rozvojové nerovnosti,
- udržitelné financování celoživotního vzdělávání a rozvoje dovedností v souvislosti s nedostatkem kvalifikované pracovní síly,
- dopady kampaní na účast na politickém rozhodování
- a jednotný trh pro všechny.

Bližší informace o činnosti EHSV během chorvatského předsednictví naleznete v naší [brožuře](#), která je k dispozici v chorvatštině, angličtině, francouzštině a němčině. (II)

„Na shledanou“, ne „Sbohem“

Rozhovor s Jane Morrice ze Spojeného království, členkou skupiny Různorodá Evropa, bývalou novinářkou a členkou EHSV od roku 2006 do roku 2020V důsledku brexitu brzy opustíte EHSV. Můžete nám říci, která dovednost, již jste jako jeho členka získala, je pro Vás nejdůležitější?

Opouštím EHSV po 14 letech, kdy jsem sloužila Severnímu Irsku v Evropě a Evropě v Severním Irsku. Odcházím nerada, ale na druhou stranu mě těší, že jsem se tak dlouho mohla učit mnoha novým věcem od tolika moudrých a úžasných lidí. Členové i zaměstnanci EHSV pocházející ze všech koutů EU mě naučili vše potřebné o umění kompromisu, konsenzu, pochopení, tolerance a vzájemného respektu mezi lidmi z různých sfér života na evropské úrovni. Na tomto základě byla EU vybudována a spojila národy svých 28

členských států.

Co byste chtěla vzkázat členům a zaměstnancům EHSV?

Ať už se po brexitu stane cokoliv, musí tato pospolitost obyčejných lidí, kteří jsou skutečným těžištěm občanské společnosti, i nadále hnát Evropu kupředu. Jedinou radu, kterou mohu dát těm, kteří nyní drží v rukou otěže moci v EU, je to, aby přehodnotili svůj přístup a skutečně se zaměřili na potřeby evropských občanů. Evropská unie je jedním z největších výdobytků moderní historie. Musí najít způsob, jak lépe angažovat své občany a přesvědčit je o tom, že nebudou nikdy přehlíženi.

Co přejete Evropě do roku 2020?

Doufám, že lidé budou v budoucnu na EU pyšní. Jako britská/írská občanka ze Severního Irsku mám štěstí, že díky Velkopáteční mírové dohodě budu moci i po brexitu zůstat evropskou občankou, a jako taková budu i nadále usilovat o dosažení tohoto cíle. (mp)

YEYS 2020 - v EHSV se uskuteční summit mládeže věnovaný klimatu

Ve dnech 19. a 20. března 2020 zavítají do Bruselu studenti z 33 škol z celé Evropy, aby se zúčastnili dalšího ročníku akce Vaše Evropa, váš názor (YEYS). Jde o stěžejní akci EHSV určenou mladým lidem. Letos bude mít podobu konference OSN o změně klimatu.

Studenti budou zastupovat určitý sektor, průmyslové odvětví nebo skupinu zemí a budou spolu vyjednávat. Cílem jednání bude předložit doporučení, jak bojovat proti změně klimatu.

Dne 27. listopadu bylo pomocí generátoru náhodného výběru ze 789 přihlášek vylosováno **33 škol**. Byla vybrána jedna škola za každý z 28 členských států EU a za každou z pěti kandidátských zemí (Albánie, Severní Makedonie, Černá Hora, Srbsko a Turecko). Jednotlivé

školy budou zastupovat vždy tři studenti ve věku 16 až 18 let, kteří přijedou v doprovodu učitele.

Účelem YEYS je vyslechnout si názory studentů na to, jakým způsobem by bylo možné řešit stávající klimatickou krizi a uskutečnit náš záměr dosáhnout do roku 2050 neutrality z hlediska klimatu.

V období mezi 14. lednem a 1. březnem 2020 každou školu navštíví jeden z členů EHSV, který studentům pomůže se na jednání připravit a vysvětlí jim průběh celé akce. Studenti se na ní setkají se zástupci mezinárodních mládežnických organizací, kteří jim pomohou formulovat na základě jejich návrhů konkrétní doporučení. Tato doporučení poté EHSV předloží světovým politikům zabývajícím se životním prostředím a během roku se o nich bude diskutovat na konferencích po celé Evropě. (dgf)

EHSV je na Instagramu!

Chceme mladším uživatelům Instagramu ukázat EHSV z jiného úhlu pohledu. Umožníme Vám pohled „do zákulisí“: představíme Vám naše členy, jejich ambice a záliby a naši práci.

Sledujte nás na @eu_civilsociety a na #InsideEESC!

www.eesc.europa.eu/instagram/

Novinky z EHSV

Andrew Caruana Galizia: „Musíme společně usilovat o to, aby bylo zaručeno dodržování evropských hodnot“

Syn maltské novinářky Daphne Caruana Galizia, která byla zavražděna v roce 2017, když psala o korupci v řadách vlády, vystoupil na prosincovém plenárním zasedání EHSV. Ve svém projevu prohlásil, že k ochraně žurnalistiky před veškerými formami nátlaku by mohl přispět evropský mechanismus pro monitorování právního státu.

„Evropský parlament usiluje o zavedení mechanismu pro monitorování právního státu a zdá se, že nová Komise je této myšlence nakloněna. Musíme skutečně spojit síly, abychom zajistili, že tento mechanismus bude účinný a bude plnit svůj účel a že hodnoty, na nichž Evropská unie stojí, bude možné prosazovat stejně jako hodnoty, na nichž je založen jednotný trh,“ uvedl.

Předseda EHSV **Luca Jahier** zdůraznil, že svobodná žurnalistika má zásadní význam pro správné a vyvážené fungování společnosti:

„Svoboda sdělovacích prostředků zaujímá stěžejní místo mezi hodnotami, které vyznáváme. Umlčet novináře znamená umlčet demokracii. Odhalení uskutečněná za několik posledních týdnů potvrdila, před čím Daphne již dlouho před svou smrtí varovala: právní stát v nejmenším členském státě Evropské unie byl porušen právě těmi, jejichž povinností bylo chránit maltské občany. Od té doby zahynuli další novináři, kteří se věnovali investigativní žurnalistice. Všichni hájili demokracii a právní stát. Zahynuli, protože je nic nemohlo umlčet.“

Plenární shromáždění vzdalo hold neocenitelné práci Daphne Caruana Galizia. Znovu jednomyslně potvrdilo důležitost svobodného tisku a vyzdvihlo zásadní úlohu novinářů, kteří každodenně hájí základní svobody, jež spolu s demokracií a právním státem přispívají k míru a stabilitě v Evropě. (mp)

Luca Jahier: „Budoucnost Afriky je budoucností Evropy“

EHSV na svém prosincovém plenárním zasedání uspořádal diskusi o politice rozvojové spolupráce, na níž bylo zdůrazněno, že je nezbytné zlepšit vztahy mezi občanskou společností v EU a v Africe, aby bylo možné postupně přejít od pomoci k rozvoji a nakonec k partnerství.

Vztahy mezi občanskou společností v EU a v Africe musí být základním kamenem dohody o partnerství mezi EU a státy AKT, v níž by mělo být jako hlavní prvek uznáno pokračující a ještě intenzivnější zapojení EHSV a jeho orgánů. Je to jediný způsob, jak může občanská společnost v EU pomoci občanské společnosti v Africe stát se spolehlivým a důvěryhodným partnerem pro investory.

Předseda EHSV **Luca Jahier** vyjádřil naději, že současná jednání zajistí významnější roli pro organizovanou občanskou společnost a EHSV. „Budoucnost Afriky je budoucností Evropy. Potřebujeme nové africké obrození,“ řekl pan Jahier.

Jutta Urpilainen, evropská komisařka pro mezinárodní partnerství, zdůraznila význam činnosti organizací občanské společnosti a dodala, že „evropský model rozvoje se musí vyvíjet spolu s globální realitou. Všichni musíme být zapojeni do Zelené dohody a zavázat se k jejímu plnění.“ **Isabelle A. J. Durant**, zástupkyně generálního tajemníka Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD) uvedla, že mnohostranné dohody mohou pomoci zemím, jež mají problémy s mezinárodním obchodem, a že jsou jediným způsobem, jak dosáhnout situace výhodné pro všechny zúčastněné. (dgf)

Potřebujeme strategii EU pro sociální a cenově dostupné bydlení

EHSV požaduje důraznější politiky EU v oblasti bydlení a na veřejné konferenci konané dne 4. prosince 2019 v Bruselu vyzval EU, aby v této oblasti přijala okamžitá společná opatření. Reálné riziko neúměrně vysokých nákladů na bydlení se již netýká pouze nejvíce znevýhodněných osob, ale také stále většího počtu ostatních obyvatel. Politiky v oblasti bydlení na evropské úrovni se proto nesmí omezovat na pomoc zranitelným osobám a lidem v nouzi, ale musí být doplněny o cíl, jímž je poskytovat cenově dostupné bydlení pro všechny evropské občany.

Pierre Jean Coulon, předseda sekce TEN, zdůraznil, že transformace energetiky může být úspěšná pouze tehdy, pokud bude znovu potvrzen sociální rozměr bydlení. „Nelze bojovat proti změně klimatu, aniž bychom zohlednili sociální rozměr bydlení. Lepší sociální bydlení je zárukou toho, že prováděná opatření v oblasti klimatu budou úspěšná. Kvalitní bydlení znamená, že občané budou mít lepší život, a umožní úspěšnou transformaci v oblasti klimatu,“ uvedl.

Raymond Hencks, předseda dočasné studijní skupiny Služby obecného zájmu, na jeho slova navázal a poukázal na to, že je nutné tuto problematiku s konečnou platností zařadit do politického programu nové Evropské komise, aby se vyřešila krize v oblasti bydlení, která se od roku 2008 prohlubuje. „Právo na bydlení je mezinárodní povinností členských států, kterou musí EU plnit. Je zakotveno v Listině základních práv Evropské unie a v Lisabonské smlouvě,“ prohlásil. (mp)

EHSV je znepokojen výsledkem jednání na konferenci COP25

EHSV se stejně jako v předcházejících letech zúčastnil výroční konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (COP25), která se letos konala v Madridu a probíhala do 15. prosince 2019. Jednotlivé země se však nedokázaly dohodnout na řadě očekávaných výsledků, mj. na pravidlech pro vytvoření celosvětového systému obchodování s emisemi uhlíku a na zavedení systému pro nasměrování dalších finančních prostředků do zemí postižených změnou klimatu.

EHSV je hluboce znepokojen tím, že mezi naléhavou situací v oblasti klimatu a politickou reakcí, které se jí dostalo na konferenci COP25, panuje stále větší nesoulad. I přes neustálé zvyšování emisí nedávají největší znečišťovatelé výrazně najevo větší ambice. EHSV proto doufá, že EU zaujme vedoucí postavení a splní svůj slib zajistit takový růst, jehož přínosy budou převažovat nad negativy.

Během druhého týdne konání COP25 předložila Evropská komise [Zelenou dohodu pro Evropu](#), která patří k nejvyšším prioritám a představuje novou strategii EU pro růst. Pokud chceme skutečně překonat kritickou situaci v oblasti klimatu, musí EU usilovat o to, aby se do roku 2050 stala klimaticky neutrální, a musí projevít jasnou snahu přispět ke konferenci COP26, která se uskuteční v Glasgow.

EHSV zdůrazňuje, že při přechodu ke klimaticky neutrální společnosti musí být uplatňován konkurenceschopný, sociálně spravedlivý a mnohostranný přístup a že je nutné zavést vhodné nástroje s cílem zajistit, aby se do něj v plné míře zapojila občanská společnost – všichni občané, podniky a organizace – a aby jej zcela akceptovala.

EHSV na konferenci COP25 uspořádal dvě doprovodné akce s názvem [Kombinování zásad oběhového hospodářství se strategiemi snižování emisí skleníkových plynů](#) a *Při přechodu ke klimatické neutralitě nesmí být nikdo opomenut*. Mimoto se aktivně zapojil do několika dalších akcí na vysoké úrovni, zejména do prezentace úlohy Evropské platformy zainteresovaných stran pro oběhové hospodářství, na níž se EHSV spolupodílí. (sbe)

[EHSV navrhuje opatření, která by zvýšila příspěvní soukromého sektoru k udržitelnému rozvoji](#)

Ke splnění cílů udržitelného rozvoje ([odkaz naleznete zde](#)) politický závazek nestačí. Jsou nutné větší investice, zvláště investice soukromého sektoru, aby byly vyřešeny současné společenské výzvy.

EHSV v nedávno přijatém [stanovisku](#) poukazuje na **význam soukromého podnikání pro plnění cílů udržitelného rozvoje** a radí, aby EU a její členské státy uzpůsobily své investiční a daňové politiky tak, aby posílily budoucí růst, a tedy i příspěvní soukromého sektoru k dosažení cílů udržitelného rozvoje.

Zpravodaj **Kristian Anderson** vysvětlil: „*Daňové politiky určují hospodářské prostředí, ve kterém probíhají investice, zaměstnávání a inovace v rámci podniků, a poskytují vládám prostředky na financování veřejných výdajů. Proto jsou tyto politiky pro dosažení cílů*

udržitelného rozvoje zásadní a musí být koncipovány tak, aby plnily svůj účel.“

EHSV navrhuje, aby byl daňový systém využíván jako nástroj k ochraně životního prostředí a k řízení digitalizované a neformální ekonomiky.

Environmentální daňové politiky by mohly podporovat dostupnou a čistou energii a odpovědné využívání společných přírodních zdrojů. Pozitivní vliv na několik cílů udržitelného rozvoje by rovněž měly vhodně nastavené daňové systémy, které by využívaly široké daňové základny a sazby, jež by nezpůsobovaly narušení, a institucionální rámec, který by umožnil začlenění neformálního sektoru do oficiální ekonomiky. Dále je třeba nalézt globální řešení pro zdanění podniků využívajících nové podnikatelské modely v **digitalizované ekonomice**, které by podporovalo hospodářský růst a přeshraniční obchod a investice.

V neposlední řadě EHSV doporučuje, aby se EU zapojila do [platformy pro spolupráci v daňové oblasti](#), a více se tak účastnila diskusí o zdanění na celosvětové úrovni. (jk)

[Práva osob se zdravotním postižením - EHSV žádá Komisi o daleko ambicióznější strategii](#)

Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko z vlastní iniciativy, v němž doporučuje, jak by podle něj měla vypadat agenda EU v oblasti práv osob se zdravotním postižením na příštích deset let. Vyzval přitom Evropskou komisi, aby při přípravě strategie, která nutně ovlivní životy více než sta milionů Evropanů se zdravotním postižením, jeho doporučení zohlednila.

Podle zpravodaje tohoto stanoviska **Ioannise Vardakastanise** „musí být agenda v oblasti práv osob se zdravotním postižením na příštích deset let daleko ambicióznější, než je stávající strategie, a to zejména pokud jde o monitorování a provádění, které je zapotřebí podstatně zlepšit“.

EHSV apeluje na Komisi, aby zajistila, že v rámci agendy v oblasti práv osob se zdravotním postižením na období 2020–2030 bude plně zohledněna Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, kterou podepsaly a ratifikovaly EU i všechny členské státy.

Na rozdíl od strategie pomoci osobám se zdravotním postižením, která je v platnosti od roku 2010, by součástí nové strategie měla být rovněž opatření, jež by umožnila v plném rozsahu splnit příslušné cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje a zohlednit zásady evropského pilíře

sociálních práv.

EHSV klade velký důraz na to, aby provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením i agendy v oblasti práv osob se zdravotním postižením bylo monitorováno na úrovni EU. Doporučuje, aby Komise ve všech svých generálních ředitelstvích, agenturách a v orgánech a institucích EU zřídila „kontaktní místa pro osoby se zdravotním postižením“. Taktéž je na místě, aby problematice zdravotního postižení věnovalo zvláštní pozornost Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele, a bylo tak oporou nové komisařky pro rovnost.

EHSV požaduje, aby byla problematika zdravotního postižení zohledněna ve všech politikách a právních předpisech EU, které mají vliv na život osob se zdravotním postižením. Zmíněná agenda by měla podporovat rozvoj takové společnosti, jež by byla založená na rozmanitosti a plně by dodržovala zásady nediskriminace, přístupu, účasti a začlenění. (II)

[Digitalizace - zásadní výzva pro malé a střední podniky ve Středomoří](#)

V informační zprávě přijaté na prosincovém plenárním zasedání EHSV zdůraznil, že je nutné podpořit digitální transformaci malých a středních podniků prostřednictvím opatření, která budou přizpůsobena zvláštním potřebám různých typů podniků.

EHSV v této zprávě zhodnotil současný stav digitalizace v zemích severního, jižního a východního Středomoří a vyzdvihl konkrétní problémy. Jedním z hlavních závěrů je to, že je třeba zavést rozsáhlý politický program zaměřený na posílení rozhodující úlohy malých a středních podniků v socioekonomickém rozvoji evropsko-středomořských zemí a především v boji proti nezaměstnanosti.

EHSV poukázal na to, jak důležité je zvýšit povědomí o této otázce. Ve své zprávě mj. navrhl, aby byl v budoucnu při přezkumech politiky evropského sousedství a dvoustranných dohod o přidružení kladen přednostní důraz na investice do digitální infrastruktury a také na vzdělávací reformy potřebné k tomu, aby si učitelé a žáci všeobecně osvojili digitální dovednosti. Dále doporučil investovat do kampaní s cílem informovat malé a střední podniky o tom, jaké náklady by jim vznikly v případě nerealizované digitalizace. „Musíme je upozornit na to, že digitalizace je naprosto nezbytná,“ prohlásila zpravodajka **María Helena De Felipe Lehtonen**. (dgf)

Sociální ekonomika může být hospodářským modelem pro řešení jak klimatické, tak sociální krize

To je poselství, které evropským orgánům a institucím adresovaly subjekty z oblasti sociální ekonomiky, které se sešly ve **Štrasburku, evropském hlavním městě sociální ekonomiky pro rok 2019, na čtvrtém Evropském dni podniků sociální ekonomiky** ve chvíli, kdy Evropský parlament schválil nový tým Ursuly von der Leyen.

EHSV ve spolupráci s francouzským ministerstvem ekologické a solidární transformace, městem Štrasburk a Eurometropolí Štrasburk uspořádal čtvrtý Evropský den podniků sociální ekonomiky, jehož tématem byla **Sociální ekonomika: mobilizace měst, regionů a občanské společnosti. Pakt pro dopad na Evropskou**

unii

Všichni řečníci zdůraznili, že sociální ekonomika je díky tomu, že pokládá hodnoty **rovnosti, sociální spravedlnosti a udržitelného rozvoje** za podstatu hospodářského modelu, zřejmě jedinou **použitelnou alternativou** k modelu výroby a spotřeby, jenž ohrožuje přežití naší planety a zvyšuje sociální nerovnosti. Při konfrontaci s globalizací a přemístováním nabízí model, který je **pevně zakotven v našich městech a regionech**.

Bylo přijato **společné prohlášení**, v němž byla stanovena opatření s cílem zvýšit úroveň sociální ekonomiky v Evropě. Jde zejména o **komplexní, ucelenou politickou iniciativu s konkrétními opatřeními** v zájmu:

- vybudování vhodného finančního ekosystému, jenž bude podporovat **strategické investice** do inovativních a udržitelných projektů sociální ekonomiky během jejich životního cyklu a upřednostňovat sociální ekonomiku v unijních programech financování,
- zajištění toho, že podniky sociální ekonomiky **budou moci plně využít přechod k digitalizaci**,
- posílení **významu** a většího **uznání** sociální ekonomiky v celé Evropě,
- pomoci orgánům veřejné správy při jejich úsilí **zařadit sociální podnikání do všech úrovní vzdělávání**,
- zajištění toho, že veřejné instituce na místní, regionální, celostátní i evropské úrovni zavedou **sociálně a ekologicky odpovědné postupy zadávání veřejných zakázek**.

Prohlášení bylo zasláno Evropskému parlamentu a Evropské komisi, aby přispělo k jejich činnosti již na začátku jejich funkčního období. (dm)

Je načase posílit trestní právo v oblasti životního prostředí

EHSV se domnívá, že je **nezbytné efektivněji provádět směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí, aby bylo možné co nejlépe chránit životní prostředí v EU**.

Hlavním důvodem, proč byla tato směrnice v roce 2008 přijata, byla snaha **zajistit uplatňování účinných, přiměřených a odrazujících trestních sankcí ve všech zemích EU**.

Na základě údajů, které EHSV shromáždil během pěti pracovních cest, identifikoval několik nedostatků, k nimž při provádění směrnice zjevně dochází ve všech členských státech.

Malý počet odsouzení za trestné činy proti životnímu prostředí svědčí o tom, že tyto činy nejsou brány dostatečně vážně. Účinnými nebyly shledány ani správní sankce.

Za skutečně a naléhavě potřebnou byla označena odborná příprava státních zástupců a soudců. Podle EHSV by bylo vhodné zřídit specializované policejní útvary a soudy. Problémem je také to, že neexistuje centralizovaná jednotka pro trestné činy proti životnímu prostředí, což brání vyšetřování trestné činnosti páchané v přeshraničním měřítku.

„Chybí nám lidské a finanční zdroje,“ prohlásil zpravodaj EHSV **Arnaud Schwartz**.

EHSV je rovněž toho názoru, že by členské státy měly zlepšit podmínky, za nichž mohou oběti škod na životním prostředí podávat **kolektivní žaloby**.

Dále pak doporučuje přezkoumat směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí na základě:

- nejnovějších smluv EU, které umožňují uplatnění sankcí,
- nových druhů trestné činnosti,

- rozsahu minimálních sankcí pro fyzické a právnické osoby. (mr)

Spolehlivá evropská značka pro výrobky a služby má zvýšit konkurenceschopnost Evropy

Podle Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) přinesou nadcházející léta evropským výrobkům a službám nové vyhlídky a výzvy. Zajišťování inovativních a vysoce specializovaných výrobků a služeb s široce uznávanými a certifikovanými klíčovými vlastnostmi může podpořit evropskou konkurenceschopnost, tvrdí EHSV.

Účelem stanoviska z vlastní iniciativy [Návrat k „užité hodnotě“: nové vyhlídky a výzvy pro evropské výrobky a služby](#), které EHSV přijal na svém plenárním zasedání dne 11. prosince, je zvýšit povědomí o označování evropských výrobků a služeb, které uspokojují potřeby spotřebitelů a splňují požadavky na sociální a environmentální udržitelnost.

Zpravodaj stanoviska **Dimitris Dimitriadis** na plenárním zasedání prohlásil: „*Made in Europe* bylo před třiceti lety určitou zárukou výrobku. Dnes zaostáváme za Čínou, Indií a Spojenými státy a Evropa jako obchodní značka ztrácí svou atraktivitu. Chceme obnovit její zaslou slávu.“ Dále poukázal na to, že evropské malé a střední podniky jsou ve výhodné pozici, která může být přínosem.

Není žádným překvapením, že nejnovější technologický vývoj má za cíl zvýšit produktivitu, a to nejen z hlediska masové výroby, nýbrž především z hlediska produkce různorodé kvality. Evropské malé a střední podniky jsou v tomto ohledu ve výhodě a mohly by z toho mít největší prospěch.

Předmětné stanovisko EHSV patří k celé řadě jeho stanovisek z vlastní iniciativy a doporučení, jejichž účelem je oživit a posílit evropské hospodářství díky evropským malým a středním podnikům a v souladu se zásadou sociální a environmentální udržitelnosti. (ks)

Novinky ze skupin

Budoucnost Evropy a nastávající výzvy

skupina Zaměstnavatelé v EHSV

Tématem semináře *Budoucnost Evropy a nastávající výzvy*, který se uskutečnil dne 3. prosince na Maltě, byly budoucí výzvy týkající se globalizace, digitalizace, změny klimatu, brexitu a dalších záležitostí. Konferenci uspořádala skupina Zaměstnavatelé v EHSV spolu s Maltskou obchodní, podnikatelskou a průmyslovou komorou.

„*Evropa může stále plnit úlohu předního globálního a politického aktéra. Abychom toho dosáhli, musíme se zaměřit na celosvětovou hospodářskou soutěž,*“ uvedl v zahajovacím projevu David Xuereb, předseda Maltské obchodní, podnikatelské a průmyslové komory. Předseda skupiny Zaměstnavatelé Jacek Krawczyk dodal, že

EU musí být v současné komplikované celosvětové situaci vnitřně silná na to, aby realizovala plány nové Evropské komise.

Účastníci první panelové diskuse, která se soustředila na téma „*Využití potenciálu globalizace - více Evropy pro naše občany?*“, dospěli k závěru, že má-li Evropa zůstat konkurenceschopná, je nutné pokračovat v úsilí zaměřeném na politiku soudržnosti a nadále podporovat hospodářský růst a prohlubovat jednotný trh. V rámci druhé panelové diskuse byla nadnesena myšlenka, že pro to, aby se nové tendence přeměnily v příležitosti, je především důležité umožnit vzdělávacím systémům a malým podnikům, aby si osvojily nové technologie a nové pracovní metody.

„*Musíme zajistit, že se nová Zelená dohoda uskuteční v praxi a nezůstane pouhým sloganem. Nejenže chrání životní prostředí, ale vytváří také příležitosti pro podnikatelský sektor,*“ uvedla v hlavním projevu poslankyně Evropského parlamentu a místopředsdkyně skupiny S&D Miriam Dalli. Poukázala na to, že podmínkou úspěchu jsou závazné cíle a jasný plán postupu.

„*Podniky potřebují vědět, kam tato transformace spěje a co se očekává. Musíme jednat společně a využít každé příležitosti k tomu, abychom tvůrcům politik sdělili, co potřebujeme k tomu, abychom dosáhli výsledků,*“ prohlásil na závěr konference místopředseda skupiny Zaměstnavatelé Stefano Mallia. (lj)

Naplnování sociálního pilíře - minimální standardy v oblasti pojištění v nezaměstnanosti

autor: skupina Zaměstnanci v EHSV

V blízké budoucnosti prodělají evropské trhy práce zejména v důsledku přechodu na klimaticky neutrální, globalizované a digitální hospodářství velké změny. Evropa by na to mohla reagovat například tím, že zavede minimální standardy v systémech pojištění jednotlivých členských států pro případ nezaměstnanosti. Tyto standardy by mohly být účinným a pragmatickým nástrojem k dosažení sociální konvergence v EU. Účelem tohoto návrhu je zaručit v EU co největšímu počtu pracovníků přiměřenou výši finanční podpory a vyplácení dávek v nezaměstnanosti po dostatečnou dobu.

šíření chudoby! (at)

jelikož je nezaměstnanost rizikem, které hrozí všem pracovníkům v celé EU, patří k hlavním zásadám evropského pilíře sociálních práv zcela správně i „přístup k přiměřené podpoře v nezaměstnanosti po přiměřenou dobu“. Minimální standardy v systémech pojištění pro případ nezaměstnanosti by však nezajišťovaly jen finanční podporu, nýbrž také přístup k odpovídající odborné přípravě, k rozvoji dovedností a k aktivaci.

EHSV již dlouhou dobu požaduje, aby byla Evropa sociálněji. Minimální standardy v systémech pojištění pro případ nezaměstnanosti ale pochopitelně nelze zavést ze dne na den. Jejich naplánování a realizace by si vyžádaly určitý čas. Závazná směrnice by v tomto procesu konvergence byla až krajním řešením. Na uskutečnění tohoto záměru však bude nezbytné vynaložit značné úsilí. Evropský pilíř sociálních práv musí být naplněn, neboť jen tak můžeme v Evropě zabránit

Debata skupiny Různorodá Evropa o agendě pro Evropu na období do roku 2025

Dne 6. prosince 2019 uspořádala skupina Různorodá Evropa tematickou diskusi s vysoce postavenými řečníky z Evropské komise na téma *Agenda pro Evropu na období do roku 2025*.

Vzhledem k tomu, že nová Evropská komise zahájila svou činnost 1. prosince, byla tato akce příležitostí k včasnému nahlédnutí do její pětileté agendy. Zástupcům Komise pak dala možnost vyjádřit se k usnesení EHSV k pracovnímu programu Komise na rok 2020, které Výbor přijal na svém říjnovém plenárním zasedání.

Po úvodních poznámkách, s nimiž vystoupil předseda skupiny Různorodá Evropa Arno Metzler, se slova ujal Lutz Ribbe, zpravodaj usnesení [Příspěvek EHSV k pracovnímu programu Komise na rok 2020 a poté](#). Vyzdvihl klíčové body usnesení a vyzval Evropskou komisi, aby se v rámci nového systému správy EU, který posiluje zapojení organizované občanské společnosti, zaměřila na změnu klimatu, digitalizaci, právní stát a globalizaci.

Mezi řečníky z řad Komise, kteří se diskuse zúčastnili, byli zástupci generálního sekretariátu, GŘ pro životní prostředí, GŘ pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, GŘ pro obchod, Evropské služby pro vnější činnost, GŘ pro spravedlnost a spotřebitele a GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova.

Zvláštní pozornosti se dostalo reakci zástupce generálního sekretariátu Komise na usnesení EHSV, který uvedl, že dokument Výboru je do značné míry v souladu s prioritami Komise pro nadcházející období. Jak dodal, skupina Různorodá Evropa

je vzhledem ke své rozmanitosti a klíčové úloze při obraně evropských hodnot a komunikaci o Evropě významnou skupinou.

Diskuse se zástupci jednotlivých generálních ředitelství Komise byly velmi podnětné a obohacující. Celkově ukázaly, že EHSV díky svým cenným příspěvkům k zásadním a aktuálním tématům EU, jako jsou oběhové hospodářství, vztahy mezi EU a Afrikou, spotřebitelská politika, obchodní vztahy, zemědělství a rozvoj venkova či malé a střední podniky, sehrál v politice EU již mnohokrát stěžejní roli. (ih)

Redakce:

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgp)

Na tomto vydání se podíleli:

Anna Skulavikova (as)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgp)
Isabelle Henin (ih)
Jasmin Kloetzing (jk)
Laura Lui (ll)
Leszek Jarosz (lj)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Silvia M. Aumair (sma)

Koordinace:

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Adresa:

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích. EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru. Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

Ieden 2020/1

01 - 2020